

Remigiusz Sobański

Otwarcie sympozjum

Studia Theologica Varsaviensia 25/2, 201-203

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SYMPOZJUM NAUKOWE NA TEMAT:**Posoborowa odnowa Kościoła w Polsce z okazji 20-tej rocznicy
zakończenia Soboru Watykańskiego II**

W dniach 7 i 8 kwietnia 1986 roku odbyło się w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie ogólnopolskie Sympozjum Naukowe z okazji minionej 20-tej rocznicy zakończenia Soboru Watykańskiego II (8 grudnia 1965). Obrady Sympozjum, poświęconego omówieniu posoborowej odnowy Kościoła w Polsce, otworzyło przemówienie ks. Rektora prof. dr hab. Remigiusza Sobańskiego. Wprowadzenia w tematykę obrad dokonał ks. prof. dr hab. Andrzej Zuberbier.

Wykłady na sesjach plenarnych wygłosili: ks. kard. dr Józef Glemp Prymas Polski, ks. bp doc. dr hab. Bohdan Bejze oraz dr Adam Stanowski. Obrady toczyły się ponadto w grupach tematycznych, gdzie referaty wygłosili: ks. dr Jan Miazek (problematyka liturgiczna), ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel (problematyka biblijna), ks. dr hab. Roman Rogowski (problematyka eklezjologiczna), prof. dr hab. Józef Łukasiewicz (problemy dialogu Kościół — świat) oraz — w dwugłosie — ks. bp Zdzisław Tranda, Kościół ew.-ref. i ks. prof. dr hab. Celestyn Napiórkowski (problematyka ekumeniczna).

Sympozjum zamknęła dyskusja, którą również przedstawiamy w publikowanych tutaj materiałach. Podsumowania całokształtu obrad dokonał ks. Prorektor doc. dr hab. Helmut Juros.

OTWARCIE SYMPOZJUM

Ks. Rektor Remigiusz Sobański

Eminencjo, Ekscelencje, Koleżanki i Koledzy, Szanowni Państwo. Sympozjum na temat: Posoborowa odnowa w Kościele w

Polsce, które dziś otwieramy, a które mieści się w ciągu wydarzeń uczelnianych związanych z 20-tą rocznicą zakończenia Soboru Watykańskiego II, ma nas pobudzić do zastanowienia się nad naszą realizacją posoborowej odnowy Kościoła w Polsce. Dwudziestka na pewno nie jest liczbą jubileuszową. Niezręcznie zresztą byłoby zestawiać nazwy „zakończenie” oraz „jubileusz”. Dwadzieścia lat to jednak wystarczająco dużo czasu by poddać go krytycznej refleksji. Refleksji, w której jesteśmy podmiotem i przedmiotem. Pozwoliłbym sobie zwrócić uwagę na dwa momenty. Pierwszy to doniosłość Soboru w życiu Kościoła. Byliśmy świadkami, że Sobór Watykański II rozpatrywano z różnych punktów widzenia i w różnych kategoriach. Także katolikom zdarza się patrzeć nieraz na Sobór jak na każde inne zebranie, po prostu zebranie religijne na najwyższym szczeblu. Spotykało się także i takie interpretacje Soboru, w których był przyrównywany do dobrego parlamentu, którego uchwały można odwołać, zmieniać, potwierdzać, utrzymywać w mocy. Nieraz w najlepszej nawet intencji mówiło się też o potwierdzeniu Soboru Watykańskiego II. Jeżeli takie sformułowanie ma być po katolicku poprawne, może być pomyślane tylko w sensie wyznania — tak jak każde wyznanie wiary, każde credo, jest jej potwierdzeniem nie w sensie wyboru jednej z alternatyw, lecz w sensie wciąż na nowo podejmowanego przeżycia wiary, wciąż nowej, trwałej jej egzystencjalnej aktualizacji. W Kościele nie ma alternatywy dla Soboru, gdzie jest Sobór tam jest Kościół, zarówno w sensie jego nauki jak i w sensie konkretnego zgromadzenia biskupów, razem z biskupem Rzymu. I jako takie właśnie potwierdzenie Soboru, jako próbę jego egzystencjalnej aktualizacji, spojrzenia na aktualizację, traktujemy naszą sesję.

Moment drugi: czy Sobór jest wydarzeniem w życiu Kościoła, w jego życiu, tradycji — wyrazem ciągłości tego życia, czy ma swoje miejsce w zapoczątkowanym przez Ducha Świętego procesie przekazywania wiary. Dla historyków Kościoła Sobór taki może stanowić pewną cezurę. W historii zbawienia natomiast jedyną cezurą jest Chrystus. Myślę, że zwłaszcza do teologów należy wnikanie w ową dokonującą się zawsze i w naszych czasach, w nas i przy naszym udziale historię. Wydobyć impulsy wniesione w nią przez Sobór Watykański II, a także poddać refleksji naszą gotowość podjęcia inspiracji soborowych. Liczymy na to, że sesja zorganizowana przez Wydział Teologiczny naszej uczelni pozwoli nam głębiej zrozumieć Sobór w perspektywie i realizacji historii zbawienia, także naszego zbawienia. Chcemy spojrzeć na siebie jako na podmioty realizacji Soboru, widziane

czy to indywidualnie, czy to w różnych powiązaniach, także powiązaniach akademickich czy narodowych.

Cieszymy się, i wzmacnia naszą nadzieję, że pomogli nam zrealizować ten zamiśl zaproszeni przez nas goście. Dziękuję przede wszystkim naszemu Wielkiemu Kanclerzowi Ks. Prymasowi za to, że jest dziś wśród nas i że był łaskaw zgodzić się przemówić na temat posoborowej odnowy Kościoła w świetle Nadzwyczajnego Synodu Biskupów z roku 1985, którego to Synodu był uczestnikiem. Dziękuję Waszej Eminencji. Dziękuję wszystkim wielce szanownym gościom z innych środowisk akademickich, którzy z dużą gotowością zechcieli podjąć się prowadzenia w czasie naszego sympozjum seminariów czy też przemawiania w naszym gronie. Witam wszystkich naszych gości. Witam wreszcie koleżanki i kolegów z naszej uczelni, studentów i studentki naszej wspólnoty akademickiej. Życzę, żeby te dwa dni wspólne były dla nas wszystkich ubogaceniem.

WPROWADZENIE W TEMATYKĘ OBRAD

Ks. Andrzej Zuberbier

Dwadzieścia lat, jakie upłynęły od zakończenia Soboru Watykańskiego II, to dwadzieścia lat od uchwalenia Konstytucji o Liturgii, o Objawieniu, o Kościele, Konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym, Dekretu o ekumenizmie, Deklaracji o religiach niechrześcijańskich, Deklaracji o wolności religijnej... Trudno uniknąć pytań o rolę, jaką odegrał i odgrywa Sobór i jego dokumenty w życiu Kościoła i współczesnego świata, pytań o wierność w ich rozumieniu i realizacji. Tej sprawie poświęcony został Nadzwyczajny Synod Biskupów zwołany przez Papieża Jana Pawła II pod koniec ubiegłego roku. Ten temat podejmowany jest w wielu ośrodkach teologicznych na całym świecie, w publicystyce i w publikacjach naukowych. Międzynarodowa grupa teologów wydała już wspólne opracowanie poświęcone recepcji Soboru Watykańskiego II, pt. *La reception de Vatican II*, które ukazało się jednocześnie w językach francuskim i włoskim. (red. G. Alberigo i J. P. Jossua). Takich publikacji będzie zapewne więcej. Dzieje się tak i w naszym kraju: artykuły w tygodnikach i miesięcznikach (zob. ciekawa dyskusja poświęcona okresowi posoborowemu w „Więzi”: nr 7—8—9 z 1985 roku), sympozja na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i w innych